

De grote onderbroekenroof

Over het boek

Auteur: Kim Crabeels

Illustrator: Melvin

Uitgeverij: Pelckmans

Over de makers

Kim Crabeels werd in 1981 geboren in Turnhout. Als kind fantaseerde ze een wereld vol sprekende dieren om zich heen. Ze schrijft verhalen voor kinderen van 4 tot 14 jaar maar ook volwassenen kunnen er zeker van genieten. Haar laatste boek "Piep Fladdermuis en het drasmoeras" verscheen bij het Geluidshuis als heerlijk hoorspel.

Bronnen: www.kimcrabeels.be, <https://www.antwerpenleest.be/nieuws/interview-met-kim-en-melvin-van-de-grote-onderbroekenroof>

Wout Schildermans woont in Borgerhout. Hij tekent en schildert onder de naam Melvin voor kinderen en jongvolwassenen in boeken, tijdschriften en soms op muren, maar maakt ook filmpjes en animaties voor bands en andere klanten. Hij tekent 'in het wild' en op locatie. Hij werkt het liefst alleen op zijn zolder, samen met zijn kat Henk. Hij werkte samen met verschillende auteurs zoals Stefan Boonen in "Dat met Leo", maar hij maakte ook de illustraties voor bijvoorbeeld "De Bokrokke" een hoorspel van het Geluidshuis.

Bronnen: <https://www.iedereenleest.be/over-lezen/reeks/het-atelier-van-melvin>, <https://www.antwerpenleest.be/nieuws/interview-met-kim-en-melvin-van-de-grote-onderbroekenroof>

Korte inhoud

In het Koninklijk Museum voor Onderbroeken is het altijd druk. Wie wil 's werelds meest complete collectie aan slipjes niet zien? Dat die onderbroeken zo gewild zijn, blijkt ook even later, wanneer er plots een dief opduikt. Het kanten slipje van Mona Lisa is verdwenen! Er volgt een grappige zoektocht, maar de dader is vaak dichterbij dan je denkt. Zowel de suppoost als de baas blijken graag vrouwenondergoed te dragen.

1. VOOR HET LEZEN

Laat de kinderen de voorkant van het boek zien.

→ Waar zou dit boek over gaan? (De kinderen geven hun ideeën, alle ideeën zijn uiteraard goed. Mogelijkheden: er worden misschien onderbroeken geroofd; onderaan staan allemaal dieren en mensen met nummerbordjes in hun hand; tegen de achtergrond zien we lijnen met nummers waar verdachten tegen worden geplaatst voor een foto; iedereen heeft een bril op; enkel rode en blauwe kleuren in verschillende tinten...)

Laat de kinderen de bijlage zien waarop verdachten met cijferbordjes staan.

→ Waarvoor gebruikt de politie dit? (Getuigen kunnen door een cijfer te geven de verdachte aanduiden.)
→ Wie van jullie is er al eens in een museum geweest?

- Wat zag je in het museum? (schilderijen, beeldhouwwerken, kunst, dinosaurussen, boten, ruimtevaart...)
- Mocht je overal aankomen? Waarom wel of niet?
- Wie was er al eens in een museum waar je niet overal mocht aankomen? Hoe werden de tentoongestelde dingen beveiligd?
- Zou er een museum voor onderbroeken bestaan? Stel dat dit zou bestaan, zou je er dan graag naartoe gaan?

Woordenschat om het boek te begrijpen:

- Ken je nog een ander woord voor 'onderbroek'? (slip)
- Welke betekenis heeft het woord 'slip' nog?

Vergelijking met de cover van "Mijn oma" en "Zepie":

Las je met de juryleden "Mijn oma" of "Zepie" al? Neem die boeken er dan bij. Laat de juryleden de covers vergelijken. (kleurgebruik bij beide boeken voornamelijk blauw en rood; deze kleuren komen op beide covers in verschillende tinten voor; de titel is in dezelfde kleur als de illustraties; de tekenstijl van beide boeken is wel heel verschillend, namelijk iets meer waarheidsgetrouw versus veel fantasie; gebruik van verf en kleurpotloden)

2. TIJDENS HET LEZEN

Lees- en kijkplezier worden in dit boek gemengd met wat onderbroekenlol. Om kinderen helemaal te laten opgaan in het boek, lees je dit boek zonder onderbreking. Tekst en beeld zijn in dit boek even belangrijk en ondersteunen elkaar. Om geen van beiden tekort te doen, raden we aan dat de kinderen tijdens het voorlezen ook de prenten kunnen zien.

3. NA HET LEZEN

- Wie wil het verhaal kort navertellen?
- Wat vond je van het boek? (Dit kan gaan over zowel het verhaal, de illustraties, de manier van schrijven... Uiteraard zijn alle antwoorden goed.)

Aan de hand van de antwoorden die de kinderen geven, kan je bijkomende vragen stellen en opnieuw in het boek gaan kijken. Op deze manier krijgen ze een zicht op de extraatjes in het boek, zowel in tekst en beeld. We geven enkele mogelijkheden waar je dieper op kan ingaan.

3.1. Tekst

Rijm en ritme, bijvoorbeeld:

- "Verhipjes! Een boef zit met zijn tengels aan mijn slipjes"
 - Welke woorden rijmen in dit stukje?
- Laat de kinderen volgende stukjes zien en laat hen nadenken over ritme en rijm in dit stuk.
 - "Tot plots... 'HE, WAT NOU?'"
 - De grote baas TANDENKNARST.
 - Zingt de kassa zo **vals** dat zijn bril ervan **BARST**?
 - Zo **hoog** en zo **schel** dat zijn snor ervan **SCHRIKT**?
 - En dat hij zich **prompt** in zijn angstzweet **VERSLIKT**?"
 - Welke woorden in dit stukje rijmen?
 - Waarom zou de schrijver woorden in hoofdletters en woorden in het vet hebben gezet? (om nadruk te leggen)

“MOORD EN BRAND!
EEN DIEF STAL ONZE GROOTSTE TROTS!
MONA LISA’S SLIPJE VAN KANT!”
→ Welke woorden in dit stukje rijmen?

- Je kan met de kinderen op zoek gaan naar nog meer stukjes waaruit blijkt dat de auteur veel aandacht besteedde aan ritme en rijm.
- Je kan de kinderen vertellen over de Belgische dichter Paul Van Ostaijen die leefde aan het einde van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw. Hij was een van de pioniers om gedichten te schrijven waarin het ritme en de rijm heel belangrijk waren en de inhoud vaak ondergeschikt was. Zijn gedichten worden daarom ook wel eens ‘klankpoëzie’ genoemd. Je kan een van zijn meest gekende gedichten voorlezen of hun dit filmpje laten zien tot ongeveer 1’02” https://www.youtube.com/watch?v=_ZBbC0fUfcI en de kinderen rijm en ritme in dit gedicht laten ontdekken.
- Wie van de juryleden kan er zelf een stukje uit het boek voorlezen alsof het een klankgedicht is?

Mogelijke stukjes zijn:

“De rekken raken leeg. En de kassa **zingt** van
pling-pling-pling:
het favoriete deuntje van de directeur.”

“Waarde – **hatsjoe!** – landgenoten, de roof van dit
luttele stukje – **hatsjie!** – kant is waarlijk
– **snot en snuif** – EEN NATIONALE RAMP.”

“Ik – **hatsjoe!** – houd het daarom kort en lees tot
snotterslot dit Koninklijk Besluit: **Alle broeken,**
alle rokjes moeten ter controle uit.”

Woordspelingen – woorden met een dubbele betekenis, bijvoorbeeld:

- Vertel de juryleden dat de schrijver heel veel speelt met taal. Bijvoorbeeld: via woorden die meerdere betekenissen hebben of door grappige dingen bij elkaar te voegen zodat het nog grappiger wordt.
- Lees met de kinderen “Ook in de **Afdeling Oerbroekjes...** uit de tijd dat mensen nog apen met st@@rtjes waren, ontbreekt geen enkele slip met gat.”
→ Vinden jullie dit stukje grappig/leuk?
→ Wat maakt dat jullie dit grappig/leuk vinden? (apen met onderbroeken, onderbroeken met gaatjes voor de staart, st@@rt geschreven zoals een apenstaartje op het internet...)
- Lees met de kinderen “De fakir laat op **Koninklijk bevel** zijn pofbroek zakken. Maar wat de baas daar ziet, snoert hem onmiddellijk de mond: de verdachte draagt een spijkerbroek om zijn doorpriekte kont.”
→ Wat is een ‘fakir’? (Een fakir is iemand die heel eenvoudig leeft. Hij is getraind om beproevingen te doorstaan en wordt vaak als een artiest beschouwd. Het woord komt uit het Arabisch ‘faqir’ wat ‘arme’ betekent. Fakirs worden vaak afgebeeld liggend op een bed met spijkers. Wie was al eens in Technopolis en probeerde dit ook? Deed het pijn?)
→ Wat maakt deze zin grappig?
- “Slipgevaar”. Bekijk hier met de kinderen ook het bordje met de afbeelding en vergelijk het met de afbeelding zoals die meestal wordt afgebeeld in openbare ruimtes zoals ziekenhuizen, toiletten, musea... waar mensen aan het poetsen zijn.

3.2. Illustraties

Kunstwerken verstopt in de illustraties

- Het verhaal speelt zich af in het Koninklijk Museum voor Onderbroeken. Toch zijn er in het museum nog heel wat andere kunstwerken te vinden.

- Leg afdrucken van kunstwerken in het midden van de kring of hang ze op zodat ze voor alle juryleden zichtbaar zijn (zie links in overzicht hieronder). Bekijk met de juryleden deze werken.
 - Kennen jullie een werk?
 - Waar heb je het al gezien?
 - Ga in het boek op zoek naar deze kunstwerken. De kunstwerken staan er niet allemaal in zoals ze door de echte kunstenaar zijn geschilderd. Ze zijn aangepast door Melvin.
 - “De schreeuw” van Edvard Munch
([https://nl.wikipedia.org/wiki/De_Schreeuw_\(schilderij\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/De_Schreeuw_(schilderij)))
 - “Ceci n’est pas une pipe” van René Magritte
(<https://www.museumtv.art/artnews/articles/rene-magritte-cesi-nest-pas-une-pipe/>)
 - “De zoon des mensen” van René Magritte
(<https://www.rene-magritte.com/nl/de-zoon-des-mensen>)
 - “De zeppelin” van Panamarenko
(<https://smak.be/nl/collectie/de-smak-collectie/1048>)
 - “Mona Lisa” van Leonardo da Vinci
(https://nl.wikipedia.org/wiki/Mona_Lisa)
 - “Campbell’s soep” van Andy Warhol
(https://en.wikipedia.org/wiki/Campbell%27s_Soup_Cans)

Kleurgebruik

- Welke kleuren heeft de illustrator gebruikt? (tinten van rood en blauw)
- Wat vind je hiervan?

Hebben jullie Paul Van Ostaijen al besproken bij de tekst? Dan kan je er hier weer naar verwijzen. Een kunststroming uit die tijd van Van Ostaijen is Bauhaus. De kunstenaars hielden niet van bloemmotieven of kromme lijnen, maar waren voorstander van rechte lijnen en geometrische vormen. Naast lijn en vorm was ook de kleur heel belangrijk. Vaak werd er voor een beperkt aantal kleuren gekozen. Melvin verwijst naar deze kunststroming door enkel rood en blauw te gebruiken. Bauhauskunstenaars ontwierpen voorwerpen zoals bijvoorbeeld stoelen maar maakten ook schilderijen.
- Welke technieken heeft de illustrator gebruikt? (verf – potloden)

3.3. Evaluatie

- Zou je zelf zo’n verhaal willen meemaken? Waarom wel of niet?
- Wat vond je van het einde? Had je verwacht dat de suppoost en de baas dol zouden zijn op vrouwenondergoed?
- Waarom zou de baas zeggen dat de suppoost het slipje een week mag bijhouden?
- Wat vind je van de humor in het boek? Waar in het boek vind je humor terug? Hoe komt het dat dit boek zo grappig is? (In dit boek zit de humor zowel in de taal, het verhaal als in de illustraties. Laat de kinderen voorbeelden zoeken op deze drie vlakken. Probeer hen ook in de evaluatie even verder te laten kijken dan enkel onderbroekenlol.)
- Zou jij dit boek aan iemand aanraden? Aan wie zou jij het aanraden en waarom aan deze persoon?

3.4. Creatieve verwerking: nieuwe cover

MATERIAAL

-
- (boeken met) foto’s van dieren en mensen
 - waterverf
 - kleurpotloden
 - per kind een blad waarop lijnen staan (Osloconfrontatie), zie bijlage
-
- De juryleden gaan zelf verdachten gaan tekenen zoals op de voorpagina. Laat hen de voorpagina nog eens bekijken.
 - Zijn de verdachten hier getekend zoals ze in werkelijkheid zijn? (neen, dieren en mensen staan door elkaar; bepaalde kenmerken zoals ogen, oren, mond, neus,... zijn uitvergroot)

- Welke kleuren heeft de illustrator gebruikt? Hoe zorgt die ervoor dat er toch verschillende tinten zijn? (blauw – rood, harder en zachter drukken, meer en minder water aan de verf toevoegen)
- Toon de kinderen foto's van mensen en dieren en geef hun een blad waarop lijnen staan zoals verdachten worden gefotografeerd in een politiebureau. Laat hen zelf verdachten tekenen. Voordat ze beginnen te tekenen, laat je hen eerst nadenken over de kleuren die ze gaan gebruiken, welke kenmerken van mensen en dieren zij gaan uitvergrooten, of ze nummerbordjes gaan toevoegen...
 - Wat wordt er bij hen geroofd? Zijn het onderbroeken of iets anders? Laat de kinderen hun titel in het groot boven de verdachten plaatsen.

3.4. Creatieve verwerking: Koninklijk Museum

MATERIAAL

- witte onderbroeken (ga naar een goedkope supermarkt waar ze eenvoudige witte onderbroeken verkopen)
- textielstiften
- stofjes
- kanten onderleggers voor taarten
- schaar
- stevige lijm
- stevig papier of karton om het bordje te maken
- stiften
- eventueel een draad en wasspelden

De kinderen gaan zelf een museum voor onderbroeken ontwerpen. Ze krijgen allemaal een witte onderbroek en maken een ontwerp voor een bepaalde persoon of bepaald publiek. De manier waarop kinderen de onderbroek versieren, kan je laten afhangen van de materialen en de ruimte die je ter beschikking hebt. Dit kan gaan om textielstiften, stof, verf... Voor wie kunnen de kinderen de onderbroeken ontwerpen? Dit zijn maar een aantal voorbeelden, de kinderen hebben vast nog meer ideeën:

- onderbroeken voor prinsesjes: veel roze, veel versieringen
- onderbroeken voor de koningin: kant
- onderbroeken voor een aap: gaatje achteraan
- onderbroeken voor een boswachter: in camouflagekleuren
- ...

Als de kinderen klaar zijn, maken ze er ook een bordje bij zoals in een echt museum waarop ze hun werk een naam geven. Voorbeelden vind je in het boek. Je kan de onderbroeken met bordje tentoonstellen in de bibliotheek of in de klas bijvoorbeeld door ze op te hangen aan een waslijn.

4. VERDER LEZEN

- De kindervleesfabriek / Ruth Verstraeten en Eva Mouton (ill.) (Davidsfonds/Infodok, 2019)
- De fantastische vliegwedstrijd / Tjibbe Veldkamp en Sebastiaan Van Doninck (ill.) (Querido, 2020)
- Wie heeft het gedaan? / Victor Escandell en Ana Gallo (Clavis, 2018)

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

Bijlages

